

INHOUD

Organisatie	p. 2
1. Waarom een cursus?	p. 3
2. Het doel en de weg	p. 5
3. De studiemodules	p. 7
4. Eindtermen	p. 8
5. De modules in detail	p. 9
6. Verdere vorming	p. 17
7. De docenten	p. 19
8. Praktische inlichtingen	p. 21

ORGANISATIE

Centrum Gregoriaans vzw
www.centrumgregoriaans.be

Cursuslocatie

Oude Abdij Drongen, Drongenplein 27, B-9031 Drongen (België)
(op 5 km afstand van het centrum van Gent)

Administratie cursisten

Lucienne Van Gastel, Boudewijnlaan 24, B-2220 Heist-o/d-Berg (België)
T + F 015 24 13 63 E cursist.gregoriaans@telenet.be

Hoofddocent

Pieter Mannaerts, Galgenweellaan 55/31, B-2050 Antwerpen (België)
T 0476 56 98 38 E pmannaerts@yahoo.com

Secretariaat

Luc Lowyck, Tuinstraat 3, B-8800 Roeselare (België)
T 0473 67 12 38 E luc.lowyck@skynet.be

Bestuur

Maurits Lambrechts, voorzitter (T 058 51 82 93)
Luc Lowyck, secretaris
Frans Bastiaensen, penningmeester (T 03 664 15 45)
Bart Guns, bibliotheek (T 053 83 23 58)
Christian Haemers, mentor (T 09 282 66 28)
Jeanine Coppens, mentor
Gilbert Devroye, cursusmateriaal (T 0476 39 87 20)
Wim Criel, promotie (T 09 221 40 86)
Pieter Mannaerts, hoofddocent (T 0476 56 98 38)
Mia Pastijn, mentor, verantw. uitgever *Nieuwsbrief* (T 015 20 18 26)
Lucienne Van Gastel, cursistenadministratie (015 24 13 63)

1. WAAROM EEN CURSUS?

Voor iedereen

Mensen voelen zich om uiteenlopende redenen door het gregoriaans aangesproken: de spirituele rijkdom en expressieve kracht, de fascinerende muzikale wereld en de boeiende periode van de middeleeuwen waaruit het repertoire is voortgekomen. Wie zélf het gregoriaans op een muzikale en verantwoorde manier wil leren zingen, kan hiervoor terecht bij het Centrum Gregoriaans in de Oude Abdij in Drongen.

Iedereen is welkom: de cursisten vormen dan ook een gevarieerde groep van zowel koorzangers en -dirigenten, conservatoriumstudenten, als beginners zonder voorkennis van het gregoriaans en/of de klassieke notenleer. Om aan allen tegemoet te komen werd een modulaire structuur ontworpen. Iedere cursist, of hij nu volleerd muzikant of beginnende is, kan op zijn niveau instappen en – mits regelmatige studie – komen tot een verantwoord en boeiend zingen en begrijpen van het gregoriaans. Deze verschillende ingangsniveaus (details vind je onder § 4-5) en de zangdagen vormen samen een breed aanbod waaruit ieder een passende keuze kan maken.

Sinds 1985

De cursus is er op vraag van de cursisten gekomen. Al in 1985 werden gregoriaanse dagen georganiseerd, die al snel een ontmoetingsplaats voor vele geïnteresseerden werden. Onder impuls van de cursisten is hieruit het Centrum Gregoriaans gegroeid, vanuit het besef dat de cursus een structuur behoeft, die volwaardig tegemoetkamen aan hun wensen.

Een authentieke benadering

Het Centrum Gregoriaans benadert de gregoriaanse traditie vanuit een specifieke invalshoek: we baseren onze interpretaties op de oudste gregoriaanse handschriften. De studie van het gregoriaans is immers vrij recent een echte wetenschap geworden, die aan het oude gregoriaans een nieuw en dynamisch perspectief gegeven heeft. De oude handschriften, waaruit het huidige kwadraatschrift (de zgn. 'bloknoten') is geëvolueerd, bieden immers heel wat nuances die tot de essentie behoren van het tekstsingen. Ook op gebied van de modaliteit (de zgn. 'kerktoonaarden') biedt de wetenschap nieuwe inzichten, zodat ook de muzikaliteit van het gregoriaans op een meer authentieke manier begrepen kan worden.

Een spirituele beleving

Gregoriaans zingen zit opnieuw in de lift! Het beoefenen ervan betekent voor velen een (her)ontdekking, omwille van de muzikale dynamiek en rijkdom van het gregoriaans, de nieuwe inzichten in de uitvoering ervan, én de ongeëvenaarde wijze waarop de spiritualiteit van de tekst in deze muziek tot uiting komt. Gregoriaans beoefenen is dus ook een spirituele beleving.

Een integrale cursus

De cursus is opgevat als een integrale opleiding. De modulaire opbouw van de cursus maakt het mogelijk dat iedereen kan instappen op het niveau dat hem/haar best past. De cursus is er bovendien op gericht om de cursist de nodige kennis mee te geven, zodat hij/zij deze ook zelf in de praktijk kan toepassen. Bijgevolg wordt er niet enkel gezongen, maar krijgt de cursist ook een theoretische basis aangereikt.

Ritme & opbouw

Het ritme van de lessen, in totaal zes volledige dagen (cursus 1A deels in halve dagen) tussen november en maart, laat toe om op vrij korte tijd de leerstof onder de knie te krijgen. Het is evident dat regelmatige thuisstudie daarbij een essentiële voorwaarde is tot succes.

De studie is gespreid over de verschillende cursusjaren, en bouwt zo geleidelijk aan kennis en inzicht bij de cursist. Bij het einde van de opleiding beschikt de cursist, die regelmatig en geduldig oefende, over de nodige bagage om de theorie in praktijk om te zetten.

Docenten & mentoren

De studie wordt begeleid door docenten die in België en Nederland erkenning genieten. Hun lessen zijn niet eng theoretisch maar geïllustreerd vanuit de praktijk. Elke cursus wordt bovendien begeleid door een mentor, die de cursisten met raad en daad bijstaat bij hun studie. De cursist, in het bijzonder de beginnende, beschikt over uitgewerkte en aangepaste syllabi. Hij krijgt ook huistaken mee, maar vooral... enthousiasme voor een spiritueel en cultureel erfgoed dat sinds de eerste eeuwen van de kerkgeschiedenis tot op heden de liturgie bezielt en dat volop herontdekt wordt, vooral door jongeren. Zo sluit deze cursus aan bij een eeuwenoude traditie die tegelijk modern is.

2. HET DOEL EN DE WEG

Doel

De opleiding wil de cursist bewust maken van wat het gregoriaans in wezen is, zowel muzikaal als spiritueel. Daartoe leert de cursist allereerst de tekst van het gezang te begrijpen en aan te voelen wat de componist als belangrijke elementen uit de tekst naar voor haalt. Gaandeweg, en getoetst aan de praktijk, leert hij/zij ontdekken dat de oudste muziekhandschriften hierbij een onmisbaar hulpmiddel vormen. De cursus steunt hiervoor op de neumennotatie van Sankt Gallen. Op dezelfde wijze verkrijgt de cursist geleidelijk inzicht in de eigenheid van het gregoriaans. In theorie en praktijk wordt het gregoriaans aangeleerd als deel van de liturgie, als liturgie op zichzelf.

Werkvormen

Via praktijkbeoefening, aangepast klassikaal en theorie-onderricht, persoonlijke studie, oefeningen, huistaken en praktische toepassing in koorverband wordt het gregoriaans aangeleerd en bestudeerd. Via de studie van het ritme en de modaliteit leert de cursist een muzikaal en vocaaltechnisch verantwoorde uitvoeringswijze.

Hoewel het Centrum Gregoriaans niet aanleunt bij een religieuze of filosofische overtuiging, is het evident dat de liturgie en de christelijke spiritualiteit, waarvan het gregoriaans een van de meest eminente uitdrukkingen is, de context vormt waarbinnen het gregoriaans functioneert. Het Centrum beoefent daarbij echter actief het respect voor ieders overtuiging. Door het bestuderen van de specifieke spiritualiteit van het gregoriaans ontdekt de cursist hoe deze oude muziek kan inspireren om de eigen spiritualiteit kan te verrijken. Voorkennis van liturgie wordt niet vereist, maar aangeboden in de cursus. Om het gregoriaans in zijn liturgisch en spiritueel kader tot zijn recht te laten komen, wordt elke cursusdag besloten met de completen, en wordt het cursusjaar afgesloten met een gregoriaanse eucharistie.

Aan wie zich verder wil verdiepen in het gregoriaans, biedt het Centrum interessante boeken en cd's ter inzage en te koop aan; daarnaast staan de docenten steeds ter beschikking voor een extra woordje uitleg.

5

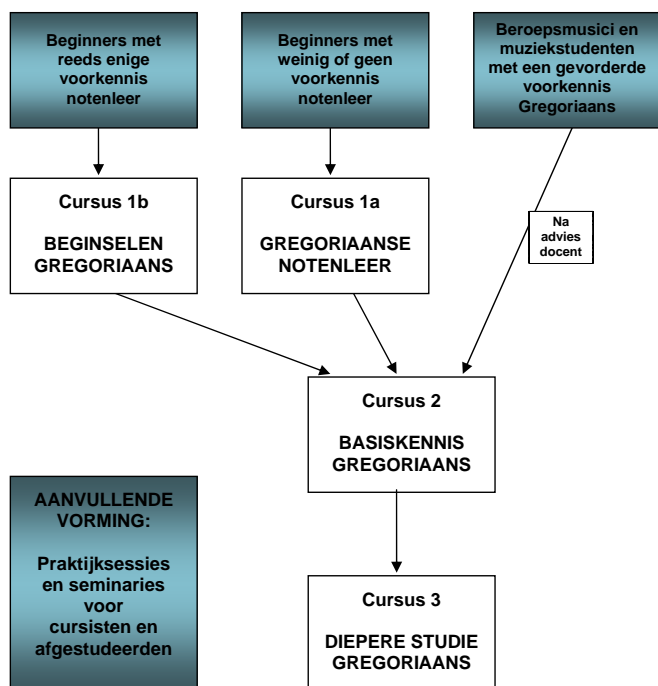
Inzet

Van de cursist wordt inzet en motivatie verwacht, zowel tijdens de lessen als bij de studie thuis. Soms wordt aan de cursisten gevraagd om, samen of alleen, een voorbeeld te zingen. Het gebeurt dat cursisten dit niet graag doen; wanneer je zou wensen om niet te zingen, vragen wij je ons dit te laten weten.

Voorts verwachten wij dat de cursist thuis de gegeven stof ernstig instudeert, zodat hij blijft en de andere cursisten niet hindert in hun studie. Oud-cursisten bevestigen de noodzaak daarvan. Om dezelfde reden wordt aan de cursist gevraagd om - ingeval hij een lesdag niet kan bijwonen - de mentor te verwittigen. Om te helpen bij de studie, krijgen de cursisten regelmatig huistaken en studie-oefeningen mee. Maar daarnaast is het belangrijk zich ook toe te leggen op de praktijk van het zingen. Meezingen in een koor, gregoriaans beluisteren en studeren met de speciaal ontworpen oefen-cd is daarbij ongetwijfeld van nut.

6

3. DE STUDIEMODULES

7

4. EINDTERMEN

Algemeen

Het Centrum Gregoriaans stelt zich tot doel om gregoriaans te leren zingen in groep, op basis van de neumen van Sankt Gallen. De cursisten leren hoe zij, elk op zijn/haar niveau, een gezang kunnen instuderen en uitvoeren via interpretatie van tekst en melodie. Dit proces kan enkel succesvol zijn dankzij zelfwerkzaamheid: het maken van huistaken en het voorbereiden van één of meerdere gezangen per lesdag.

JAAR 1

Na jaar 1 ben je in staat om

- alle toonafstanden en gregoriaanse kwadraatnotatie te lezen en met goed stemgebruik te zingen, aan de hand van concrete gezangen in hun liturgische context
- de eenvoudige neumen te benoemen, te interpreteren en te zingen
- de belangrijkste basistheorie en terminologie i.v.m. het gregoriaans te hanteren
- de modale indeling in vier *maneriae* te herkennen in een gezang

JAAR 2

Na jaar 2 ben je in staat om

- de tekst van de gezangen zinvol te analyseren naar haar structuur en in functie van het zingen, in de context van de liturgie
- de eenvoudige en samengestelde neumen van Sankt Gallen te benoemen, te interpreteren en te zingen; oriscusneumen te benoemen
- de modale structuur (in acht modi) van de gezangen te analyseren in relatie tot de tekst
- de psalmodie in verschillende modi toe te passen

JAAR 3

Na jaar 3 ben je in staat om

- alle neumen (incl. *de neumenscheiding*) te benoemen, te interpreteren en te zingen in de liturgische context van de gezangen
- het verband te zien tussen melodische basisbewegingen en hun uitbreiding, en het gebruik van beide in formules
- de psalmodie in alle modi uit te voeren
- een gregoriaans gezang volledig te analyseren én uit te voeren

8

5. DE MODULES IN DETAIL

CURSUS 1: Notenleer en initiatie gregoriaans

Cursus 1A: Gregoriaanse notenleer

Bestemd voor

Beginners die weinig of geen praktische ervaring notenleer hebben

Onderdelen

- Basiskennis van de gregoriaanse notenleer
- Initiatie in, en basisbegrippen van het gregoriaans

Doel

- Basisvaardigheid in het lezen van het gedrukt gregoriaans notenschrift (vierlijnige notenbalk)
- Basisvaardigheid in het theoretisch inzicht en het zingen van intervallen
- Basiskennis van het begrip *neum* en de elementaire neumen in de notatie van Sankt Gallen
- Vaardigheid in het uitvoeren van gezangen in koorverband onder leiding

Inhoud

- Gregoriaanse notenleer
- Zingen van intervallen
- Koorzang, stemvorming, praktijk
- Ritmische polen van het Latijnse woord
- Inleiding liturgie
- Eerste kennismaking met de notatie van Sankt Gallen
- Antifonen, Kyriale
- Modaliteit: indeling in 4

Vorm

Oefeningen, groepslessen, opdrachten, koorzang, officie. De nadruk zal liggen op de gregoriaanse solfège, op het aanleren van de basisbegrippen van het gregoriaans en op de praktijk van het zingen.

Belangrijk: om pedagogische redenen wordt Cursus 1A voor het grootste deel in halve dagen gegeven.

9

Duur en frequentie

6 halve dagen en 3 volledige dagen, tussen november en maart

Huistaken

Van de cursisten wordt verwacht dat zij thuis de lessen en oefeningen doornemen. De thuisstudie en oefeningen zijn een onontbeerlijk werkmiddel: alleen zo kan de cursist met succes de lessen volgen. De cursist kan daarbij nuttig gebruik maken van de speciaal ontworpen oefen-cd.

Documentatie

- Oefeningenboek en cursus liturgie (inbegrepen in de cursusprijs)
- Oefen-cd (inbegrepen in de cursusprijs)

Vooropleiding

Geen.

Om je te helpen bij het bepalen van de juiste instap op jouw persoonlijk niveau, staan de docenten klaar met advies. Je vindt daarvoor een inlegblaadje "Jouw Achtergrondgegevens" dat je ingevuld terugstuurt. De hoofddocent, Pieter Mannaerts, zal je dan verder berichten.

Je kan ook bij hem altijd terecht, via pmannaerts@yahoo.com.

Indien je graag concreet wil kennismaken en inzicht krijgen in jouw persoonlijk niveau, kan je ook gewoon langskomen op de eerste cursusdag waar in de loop van de voormiddag meer tekst en uitleg gegeven wordt. Na de middag kun je dan je keuze maken en je inschrijven.

10

Cursus 1B: Initiatie gregoriaans

Bestemd voor

Beginners die wel al praktische ervaring notenleer hebben

Onderdelen

- Basiskennis van de gregoriaanse notenleer
- Basisbegrippen van het gregoriaans

Doel

- Basisvaardigheid in het lezen van het gedrukt gregoriaans notenschrift (vierlijnige notenbalk)
- Basiskennis van het begrip *neum* en de elementaire neumen van de notatie van Sankt Gallen
- Vaardigheid in het uitvoeren van gezangen in koorverband onder leiding

Inhoud

- Koorzang, stemvorming, praktijk
- Ritmische polen van het Latijnse woord
- Inleiding liturgie
- Eerste kennismaking met de notatie van Sankt Gallen
- Antifonen, Kyriale
- Modaliteit: indeling in 4

Vorm

Oefeningen, groepslessen, opdrachten, koorzang, officie

Duur en frequentie

4 volledige dagen tussen januari en maart

Huistaken

Van de cursisten wordt verwacht dat zij thuis de lessen en oefeningen doornemen. De thuisstudie en oefeningen zijn een onontbeerlijk werkmiddel: alleen zo kan de cursist met succes de lessen volgen. De cursist kan daarbij nuttig gebruik maken van de speciaal ontworpen oefen-cd.

11

Documentatie

- Oefeningenboek en cursus liturgie (inbegrepen in de cursusprijs)
- Oefen-cd (inbegrepen in de cursusprijs)

Vooropleiding

Basiskennis notenleer.

Om je te helpen bij het bepalen van de juiste instap op jouw persoonlijk niveau, staan de docenten klaar met advies. Je vindt daarvoor een inlegblaadje "Jouw Achtergrondgegevens" dat je ingevuld terugstuurt. De hoofddocent, Pieter Mannaerts, zal je dan verder berichten.

Je kan ook bij hem altijd terecht, via pmannaerts@yahoo.com.

Indien je graag concreet wil kennismaken en inzicht krijgen in jouw persoonlijk niveau, kan je ook gewoon langskomen op de eerste cursusdag waar in de loop van de voormiddag meer tekst en uitleg gegeven wordt. Na de middag kun je dan je keuze maken en je inschrijven.

12

CURSUS 2: Basiskennis gregoriaans

Bestemd voor

Cursisten die Cursus 1 volgden of een gelijkwaardige opleiding genoten (zie *Vooropleiding* onder Cursus 1) en een bredere basiskennis van alle elementen van het gregoriaans willen verwerven

Doel

- Basiskennis van de tekstbehandeling, de melodieleer en modaliteit
- Kennis van de vorm van eenvoudige gezangen en hun plaats binnen de liturgie
- Basiskennis van de eenvoudige en samengestelde neumen van Sankt Gallen; herkennen van de *oriscus*
- Vaardigheid in het uitvoeren van eenvoudige gezangen in koorverband onder leiding

Inhoud

- Koorzang, stemvorming, praktijk
- Modaliteit: indeling in 8
- Liturgie
- Het Latijnse woord en zijn betekenis
- Semiologie: een eerste overzicht
- Enkele vormen van psalmodie
- Het repertoire wordt gekozen uit het *Graduale Triplex* en bevat hoofdzakelijk antifonen, introitus- en communiogezangen

Vorm

Oefeningen, groepslessen, opdrachten, koorzang, officie. De leerstof wordt ontleend aan gezangen die tijdens de lessen aangeleerd worden (inductieve benadering).

Met het oog op de praktijk van het zingen wordt speciaal een volledige dag zangpraktijk voorzien, waarbij naast zangoefeningen ook aangepaste gezangen ingestudeerd worden. De praktijksessie is inbegrepen in de cursus.

Duur en frequentie

6 volle dagen tussen november en maart.

13

Documentatie

- Cursus gregoriaans (inbegrepen in de cursusprijs)
- Cursus liturgie (inbegrepen in de cursusprijs)
- *Graduale Triplex* (ter plaatse te koop)

Vooropleiding

Cursus 1.

Ben je beroepsmusicus of conservatoriumstudent, dan kan je dit aanduiden op het inlegblaadje "Jouw Achtergrondgegevens", dat je ingevuld terugstuurt. Na het volgen van een inleidende halve lesdag voorafgaand aan de eerste cursusdag kan je rechtstreeks instappen in Cursus 2. Voor advies kan je ook terecht bij de hoofddocent, Pieter Mannaerts, via pmannaerts@yahoo.com.

14

CURSUS 3: Diepere studie van het gregoriaans

Bestemd voor

Cursisten die Cursus 2 volgden en een diepere kennis van het gregoriaans willen verwerven

Doel

- Alle neumen (incl. de *neumenscheiding*) van Sankt Gallen te benoemen, te interpreteren en te zingen in de liturgische context van de gezangen, met respect voor de tekststructuur en -inhoud
- Inzicht in het verband tussen melodische basisbewegingen en hun uitbreiding, en het gebruik van beide in formules
- Psalmodie in alle modi
- Volledige analyse en uitvoering van een gregoriaans gezang

Inhoud

- Koorzang, stemvorming, praktijk
- Tekstritme en de relatie woord-toon
- Speciale neumen voor de declamatie van de tekst
- Mis- en officiepsalmodie
- Alle neumen van Sankt Gallen, inclusief de *neumenscheiding (coupure)*
- Gregoriaans repertoire in het kerkelijk jaar
- Liturgie

Vorm

Groepslessen, opdrachten, koorzang, officie. Studie met meer theorie, en minstens twee uur zangpraktijk per lesdag. Bij de leerstof horen representatieve voorbeelden die deels aangeleerd worden en deels enkel als voorbeeld dienen (deductieve benadering).

Met het oog op de praktijk van het zingen wordt speciaal een volledige dag zangpraktijk voorzien, waarbij naast zangoefeningen ook aangepaste gezangen ingestudeerd worden. De praktijksessie is inbegrepen in de cursus.

Duur en frequentie

6 volle dagen tussen november en maart.

15

Huistaken

Van de cursisten wordt verwacht dat zij tussen de cursusdagen veel tijd besteden aan het verwerken van de leerstof en het bestuderen van de opgegeven literatuur. De thuisstudie en oefeningen zijn een onontbeerlijk werkmiddel: alleen zo kan de cursist met succes de lessen volgen.

Documentatie

- Cursus gregoriaans (inbegrepen in de cursusprijs)
- Cursus liturgie (inbegrepen in de cursusprijs)
- *Graduale Triplex* (ter plaatse te koop)

Vooropleiding

Cursus 2

16

6. VERDERE VORMING

1. Zangdagen voor (oud)cursisten

Bestemd voor

Cursisten en oud-cursisten.

Doel en opvatting

Het begrijpen van het gregoriaans en de praktijk van het zingen en beluisteren is de diepere wens van de meeste cursisten en tegelijk ook de uiteindelijke bedoeling van de cursus. Om in te spelen op deze wens van de cursisten en afgestudeerden, wordt ook een aantal bijkomende zangdagen georganiseerd. Deze sessies worden opgevat als een gemeenschappelijk samentreffen van cursisten en docenten, met een gevarieerd programma, waarin de verschillende aspecten van het gregoriaans en de gregoriaanse praktijk aan bod komen.

Zij laten de cursist toe om de leerstof met praktijk te ondersteunen en zich te verdiepen en te bekwalen in het zingen van het gregoriaans. Zij worden gegeven door (gast)docenten of -dirigenten. Voor cursisten is één zangdag (tijdens de cursus) inbegrepen in het cursusgeld. De overige zangdagen worden betaald. Oud-cursisten betalen voor alle zangdagen.

Inhoud en vorm

Het thema van de zangdag en de behandelde gezangen worden per sessie vastgesteld. Het hoofddoel ligt op het zingen, waarbij aandacht wordt besteed aan alle facetten, onder meer stem- en ademhalingstechniek. Zij kunnen gecombineerd worden met korte seminaries over bijzondere onderwerpen of bepaalde facetten van het gregoriaans.

Beperking

De zangdagen kunnen slechts plaatsvinden bij een voldoende aantal inschrijvingen (min. 12) per sessie. De geïnteresseerden worden daarom verzocht onmiddellijk in te schrijven voor de sessies die zij wensen te volgen. De inschrijving is vast voor zover de betrokken sessie plaats heeft. Wanneer echter een bepaalde sessie geen doorgang kan vinden, worden de ingeschrevenen verwittigd en het betaalde bedrag teruggestort.

17

7. DE DOCENTEN

PETER CANNIERE is leraar dwarsfluit aan de muziekacademie van Tielt-Winge en het Stedelijk Conservatorium Hasselt. Hij maakt deel uit van het gregoriaans Koor van Leuven (dir. Frans Mariman) en Capella di Voce (dir. Kurt Bikkembergs). Hij studeerde aan het Lemmensinstituut.

JOACHIM KELECOM is tolk Engels en Russisch. Op muzikaal vlak zingt hij bij het gregoriaans Koor van Leuven, de Schola Trunchiniensis en het vocaal ensemble Molitva. Hij is weekendorganist in Sint-Pieters-Leeuw en dirigeert er het koor Alauda. In de voorbije jaren werkte hij mee aan verscheidene opnames en concerten in binnen- en buitenland. Hij kreeg de Stadsmedaille voor zang aan de stedelijke academie van Halle en volgde cursussen bij Rebecca Stewart, Légor Reznikoff, Kees Pouderoijen en Ludo Claassen.

PIETER MANNAERTS is als onderzoeker verbonden aan de afdeling musicologie van de K.U.Leuven (Alamire Foundation). Hij studeerde in Leuven en Berlijn, en promoveerde in 2008 tot doctor in de musicologie op een proefschrift over de gregoriaanse handschriften in Tongeren. Hij publiceerde boeken en artikels over o.m. het gregoriaans in de Lage Landen, over muziek in begijnhoven, en over het muziekleven aan het voormalige N.I.R. Hij is actief als zanger in o.m. het gregoriaans Koor van Leuven, de Berliner ChoralSchola, Psallentes, en de Schola Trunchiniensis.

FRANS MARIMAN is dirigent van het Gregoriaans Koor van Leuven en verzorgde verschillende opnamen. Hij studeerde aan het Lemmensinstituut, aan het Institut Grégorien de Paris en aan de K.U.Leuven. Hij volgde seminaries en cursussen o.a. bij Dom. E. Cardine, M.C. Billecoq, G. Joppich (semilogie) en M. Péres en M.N. Colette (uitvoeringspraktijk).

RONNY PLOVIE is directeur van de Academie voor Muziek en Woordkunst te Berchem (Antwerpen), en concertteert als organist in binnen- en buitenland. Hij studeerde aan het Stedelijk Conservatorium van Brugge, de Kunsthumaniora te Gent en de Koninklijke Conservatoria van Brussel en Gent, waar hij eerste prijzen harmonie, praktische harmonie, orgel en klavecimbel, en pedagogische atesten notenleer en orgel behaalde, en het

19

2. Cursus Latijn

Bestemd voor

Cursisten en oud-cursisten

Doel en inhoud

Deze cursus heeft als bedoeling de cursist de basisbeginselen van de Latijnse taal bij te brengen, zodat hij zich kan behelpen bij het ontleden en vertalen van de Latijnse gezangen. Deze cursus omvat 7 halve dagen, die vallen in de periode tussen maart en november, en kan dus complementair aan de cursus gregoriaans worden gevolgd. De cursus Latijn wordt op geregelde tijdstippen (indien mogelijk tweejaarlijks) georganiseerd en tijdig aangekondigd.

3. Seminaries

Bestemd voor

Cursisten en oud-cursisten

Doel en inhoud

Af en toe richt het Centrum, al dan niet samen met een zustervereniging, seminaries in over bepaalde deelaspecten van het gregoriaans. Zij worden gegeven door gastdocenten uit binnen- en buitenland, over onderwerpen als modaliteit, handschriften, paleografie, liturgie, geschiedenis, formules, enz. Deze seminaries richten zich eerder tot de afgestudeerde cursisten en personen die de basiskennis bezitten van de gregoriaanse zang in zijn verschillende facetten.

18

diploma van Meester in de Muziek. In Maastricht behaalde hij een akte B voor orgel. Van 1984 tot 2005 dirigeerde hij de Schola Cantorum Sint-Niklaas

JORIS POLFLIET staat in voor het aspect Liturgie in de cursus. Hij is sinds september 2006 algemeen secretaris van de Interdiocesane Commissie voor Liturgische Zielzorg (I.C.L.Z.). Daarnaast is hij als docent liturgie en sacramenten aan het Hoger Diocesaan Godsdienstinstituut in Gent betrokken in de vorming van seminaristen, diakens en pastorale werk(st)ers. Hij volgde na zijn studies klassieke filologie (K.U.Leuven) de priesteropleiding in het bisdom Gent. Na zijn priesterwijding (1994) studeerde hij aan het Institut Supérieur de Liturgie in Parijs, en behaalde er een licentie theologie met specialisatie in de liturgie. Tussen 1996 en 2006 was hij vooral werkzaam in de priesteropleiding.

ELZBIETA RING doceert AMV en samenzang in verschillende academies, en dirigeert enkele koren. Enkele liederen van haar werden uitgegeven. Zij studeerde muziekpedagogie en muziekgeschiedenis, optie gregoriaans, en behaalde de diploma's Maître d'art (conservatorium F. Chopin in Warschau), Maîtrise en matière de musicologie en het getuigschrift compositie (Warschau). Ze studeerde ook koördirectie in Antwerpen. Van 1991-96 was ze doctorandus met als thesis «IX-de Mis in de Poolse handschriften vóór het Concilie van Trente».

LUC VERMEULEN verzorgt de cursus Latijn. Hij is sinds zijn veertiende bezig met gregoriaans en is lid van de Schola Cantorum van de St.-Nicolaaskerk. Hij is bij wijze van hobby intens bezig met bijbelstudie en kerkgeschiedenis. Belangrijk voor hem is niet "wat zou ik willen dat er staat?" maar "wat staat er?" en "wat moet ik daar nu mee?". Hij studeerde klassieke filologie, Nederlands en Engels en was fulltime godsdienstleraar in de 2de graad ASO in het SJKS in St.-Niklaas.

VOORMALIGE EN OCCASIONELE DOCENTEN

Joris Backeljauw, Werner Beheydt, Kurt Bikkembergs, Jan Boogaerts, Johan Dewagtere, Sylvain Dieudonné, Marie-Louise Egbers, Carlo Hommel (+), Jeanine Lambrechts, Fred Schneyderberg (+), Wim Van Gerven (+), Birgit Zimmermann.

20

8. PRAKTISCHE INLICHTINGEN

Administratie cursisten en secretariaat

Zie vooraan deze brochure

Dagindeling

Sessies van halve dagen volgen hetzelfde uurschema (namiddagen).

Uur	Activiteit
8.30	Onthaal en koffie
9.00	Inzingen
9.15	Les 1
10.30	Koffiepauze
10.45	Les 2
12.00	Koorpraktijk
12.30	Lunch
13.30	Les 3
14.45	Koffiepauze
15.00	Les 4
16.00	Koorpraktijk
16.30-17.00	Completen

Aanmelden

De cursisten worden op de eerste cursusdag een kwartier vóór het aanvangsuur verwacht om het studiemateriaal en de nodige inlichtingen in ontvangst te nemen.

Cursusmateriaal

De cursisten ontvangen een uitvoerige syllabus, inbegrepen in de cursusprijs.

Daarnaast zal intens gebruik worden gemaakt van het Graduale Triplex, dat ter plaatse te koop is.

Interessante boeken en Cd's zijn ter inzage en te koop; op geregelde tijdstippen worden ook boeken uit het antiquariaat van het Centrum Gregoriaans te koop of ter inzage aangeboden.

21

Locaties en verplaatsingen

De plaatsen waar de verschillende cursussen plaatsvinden, staan vermeld op het inlegblad. Een wegbeschrijving naar Drongen vind je aan het eind van deze brochure. De andere plaatsen waar cursussen eventueel doorgaan, worden telkens concreet meegedeeld.

Om het samen studeren en het carpoolen te stimuleren, stellen we op de eerste lesdag een lijst met de woonplaats van elke cursist ter beschikking.

Allerlei

- **Inschrijving:** gebeurt met bijgevoegd inschrijvingsformulier, dat ook op de website van het Centrum te vinden is (www.centrumgregoriaans.be). De inschrijving is pas geldig na betaling van het overeenkomstige bedrag. Cursusgeld wordt in de regel niet terugbetaald; in geval van overmacht wordt individueel een oplossing gezocht.
- **Jongerenkorting:** Ben je jonger dan 27, dan geniet je van een jongerenkorting (zie inlegblad); hiervoor moet je wel een bewijs van je leeftijd bijvoegen. Voor de betaalde praktijksessies is geen korting voorzien.
- **Groepsinschrijving:** groepen vanaf drie personen krijgen een groeps-korting. Vanaf vijf personen is een grotere korting voorzien (zie inlegblad). Betaal in één enkele storting. Voor praktijksessies is geen korting voorzien.
- **Andere kortingen:** zijn niet cumuleerbaar met jongeren- en/of groepskortingen. De cursist kan de goedkoopste weg kiezen.
- **Koffiepauzes:** zijn in het cursusgeld inbegrepen.
- **Maaltijden:** je kan ter plaatse een warme lunch verkrijgen (ter plaatse te regelen). Wie geen middagmaal gebruikt, kan soep of koffie/thee verkrijgen.
- **Voorbehoud:** elke cursus/praktijksessie kan slechts plaatsvinden bij een voldoende aantal inschrijvingen. Mocht dit niet het geval zijn, dan wordt de betrokken cursus/sessie in de regel met maximaal één jaar uitgesteld. Wanneer een bepaalde cursus/sessie geen doorgang kan vinden, worden de ingeschrevenen verwittigd en het betaalde bedrag teruggestort.

22

Wegbeschrijving naar Drongen

Met de wagen

- Op de E40 Brussel-Oostende: neem afrit 13; volg richting Drongen tot aan rond punt (3 km). Draai rechts in richting 'centrum' en volg tot einde (300 meter). Draai rechts 'Drongenplein' op en volg 100 meter. Draai links de tuin in via het hek van de abdij, na het monument.
- Vanuit andere richtingen: rond Gent ligt de R4 (ring rond Gent). Je volgt steeds de R4 richting Eeklo of Gent. Blijf steeds op de R4, ook al staat 'Eeklo' niet meer aangeduid. Je neemt afrit Drongen (staat enkel aangeduid aan de afrit zelf).

Met de trein

Kijk voor de recentste uurregelingen op www.b-rail.be

- vanuit Gent Sint-Pieters (L-trein naar Brugge):
 - vertrek Xu45 om het uur (aankomst Drongen Xu51)
 - tunnel onder spoor nemen, richting Drongen-dorp stappen, ca. 8 min. te voet
 - rechts voor de kerk ligt de ingang van de tuin
- vanuit Drongen naar Gent Sint-Pieters: vertrek Xu09 om het uur
- vanuit Drongen naar Brugge: vertrek Xu52 om het uur

Met de bus

Kijk voor de recentste uurregelingen op www.delijn.be

- Lijn 14 en 15 vanuit Gent Sint-Pietersstation naar Drongenplein; duur ca 15'; ongeveer om de 30' (weekdagen) of om de 1u30' (weekends)
- Lijn 17 en 18: vanuit Gent Korenmarkt naar Drongenplein; duur ca 15'; ongeveer om de 15' (weekdagen) of om de 30' (weekends)

Nieuwsbrief

Het centrum geeft vier maal per jaar een Nieuwsbrief uit met informatie over het Centrum en de cursus, en over het gregoriaans in het algemeen. Abonnementen kunnen aangevraagd worden door storting van €6 op rekening 737-0100011-47 van het Centrum Gregoriaans, met vermelding *gewoon abonnement nieuwsbrief gregoriaans*. Voor een *steunend abonnement* betaal je €15, voor een *beschermend abonnement* €30. Je kan ook informatie omtrent jouw gregoriaanse beweging toesturen aan de redactie, Mevr. Mia Pastijn, Keldermansvest 47, 2800 Mechelen, mia.pastijn@telenet.be

23